

โนเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความนิยมไทยของนักเรียนอาชีวศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

สุรี เสริมสุข

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

กันยายน 2548

ISBN 974-502-574-7

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ สุชชาดา กระเพรปานี ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีวิจัยการศึกษาของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

.....
.....
(ดร. สุชาดา กระเพรปานี)

.....
.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมหมาย แจ่มกระจ่าง)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....
.....
(ดร. สุชาดา กระเพรปานี)

.....
.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมหมาย แจ่มกระจ่าง)

.....
.....
(รองศาสตราจารย์ ทักษิณ ทานตวนิช)

.....
.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุนทร บำเรอราษ)

.....
.....
(ดร.วรรณี ภานุพินทุ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีวิจัยการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....
.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)
วันที่...๓๐.....เดือน กันยายน พ.ศ. 2548

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนรภा
ประจำปีการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2545

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษา และช่วยแนะนำ
แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดีเยี่ยมจาก ดร.สุชาดา กรเพชรปาณี ประธานกรรมการควบคุม
วิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมหมาย แจ่มกระจั่ง กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
ที่ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้า และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำ
วิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ทัศนีย์ ทานตวนิช และรองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร
บำรุงราช ที่ช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ใน การสอบปากเปล่า และคณาจารย์ทุกท่านที่ให้
คำแนะนำสั่งสอนความรู้ต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มเข้ารับการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยแห่งนี้ จนกระทั่งผู้วิจัย
ได้ทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์

คำแนะนำ รวมทั้งกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ
บัญชา วีระพันธุ์ และครอบครัวที่เคยให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และเป็นกำลังใจให้ตลอด
ระยะเวลาที่ผู้วิจัยศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ รวมไปถึงเพื่อน ๆ พี่ ๆ สาขาวิชาเทคโนโลยีการวัด
ทางการศึกษา และสาขาวิชาเทคโนโลยีวิจัยการศึกษาทุกคน ที่เคยให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และ
เป็นกำลังใจให้ตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยศึกษา

แรงบันดาลใจที่ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์นี้ คือ
กำลังใจที่ได้จาก คุณป้าจูญ คำเพ่อน และบิค่า-มารดา และญาติพี่น้องทุกคนที่เคยให้กำลังใจและ
สนับสนุนผู้วิจัยในการวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี ผู้วิจัยต้องขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ให้ทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ระดับ
ปริญญาโท และสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก 2 และสถาบันการอาชีวศึกษา
ภาคตะวันออก 3 คณะครุ-อาจารย์ และนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ที่ให้ความร่วมมือใน
การเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้

สุวิช สารินสุข

43921935: สาขาวิชา: เทคโนโลยีวิจัยการศึกษา; วท.ม. (เทคโนโลยีวิจัยการศึกษา)

คำสำคัญ: โมเดลสมการโครงสร้าง/ ความนิยมไทย/ ความนิยมไทยของนักเรียนอาชีวศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

สุชี เสริมสุข: โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความนิยมไทยของนักเรียนอาชีวศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (THE CAUSAL RELATIONSHIP MODEL OF THE THAI
PREFERENCE FOR VOCATIONAL COLLEGE STUDENTS AT CERTIFICATE LEVEL)
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: สุชาดา กรเพชรปาณี, Ph.D., สมหมาย แจ่มกระจาง, Ph.D. 135 หน้า.
ปี พ.ศ. 2548 ISBN 974-502-574-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา และตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดล
ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความนิยมไทย ของนักเรียนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ก ลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาช่าง
อุตสาหกรรม จำนวน 500 คน ปีการศึกษา 2545 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม
ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนอาชีวศึกษา แบบสอบถามตามอิทธิพลของสื่อมวลชน แบบสอบถามตามอิทธิพล
เพื่อน แบบสอบถามค่านิยมของบิความร่าด หรือผู้ปกครอง แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของบิดา
มารดา หรือผู้ปกครอง แบบวัดบุคลิกภาพ และแบบสอบถามความนิยมไทย การวิเคราะห์ความตรง
เชิงโครงสร้างของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

ผลการวิจัยแสดงว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความนิยมไทยของนักเรียน
อาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม มีความสอดคล้องกับ
ข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี โดยพิจารณาจากผลการตรวจสอบค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 33.04 ที่
องค์อิสระเท่ากับ 81 ค่า χ^2 เท่ากับ 1.00 ดัชนี GFI เท่ากับ .99 ดัชนี AGFI เท่ากับ .98 ดัชนี CFI เท่ากับ .99
ค่า SRMR เท่ากับ .018 ค่า RMSEA เท่ากับ 0.00 ตัวแปรทั้งหมดในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวน
ของความนิยมไทยได้ร้อยละ 94 ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความนิยมไทยมากที่สุด คือ อิทธิพลของ
สื่อมวลชน รองลงมาได้แก่ อิทธิพลของเพื่อน และอิทธิพลของค่านิยมของบิดา มารดา หรือ
ผู้ปกครอง ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความนิยมไทยของนักเรียนอาชีวศึกษา ได้แก่
บุคลิกภาพแบบแสดงตัว และการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย

43921935: MAJOR: EDUCATIONAL RESEARCH TECHONOLOGY; M.Sc.
(EDUCATIONAL RESEARCH TECHNOLOGY)

KEYWORD: STRUCTURAL EQUATION MODELING/ THAI PREFERENCE/ THAI
PREFERENCE FOR VOCATIONAL COLLEGE STUDENTS AT CERTIFICATE
LEVEL

SUTEE SAMESUK: THE CAUSAL RELATIONSHIP MODEL OF THE THAI
PREFERENCE FOR VOCATIONAL COLLEGE STUDENTS AT CERTIFICATE LEVEL.

THESIS ADVISORS: SUCHADA KORNPETPANEE, Ph.D., SOMMAI JAMKRAJANG, Ph.D.
P. 135. 2005 ISBN 974-502-574-7

Research objective was to develop and validate a causal relationship model of The Thai Preference for Vocational College Students at Certificate Level. The sample consisted of 500 Vocational College Students, Thailand, academic year 2002. Research instruments included questionnaires on Personal Information of Vocational College Students at Certificate Level, on Mass Media Influences, on Peer Influence, on Parent Influence, on Child Rearing Practices, on Personality Scale, and on Thai Preference. Data were analyzed by descriptive statistical analysis through SPSS, and the causal relationship model was validated with LISREL 8.50.

Results indicated that the adjusted model was consistent with empirical data. Model validation measures were found to be : $\text{Chi-Square} = 33.04$, $df = 81$, $p = 1.00$, $GFI = .99$, $AGFI = .98$, $CFI = .99$, $SRMR = .018$, and $RMSEA = 0.00$. The variables in the model accounted for 94 percent of the variance of Thai Preference. Variables with a statistically significant direct effect on Thai Preference were Mass Media Influences, Peer Influences and Parent Influence. Variables having a statistically significant indirect effect on Thai Preference were Extravert Personality and Child Rearing Practices of Democracy type.

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	หน้า
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ช
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	ญ
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 แนวคิดทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	11
ตอนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	11
ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อกลไนน์ในประเทศไทย.....	14
ตอนที่ 3 ลักษณะของโมเดลลิติสเรล.....	32
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
ขั้นตอนการสร้างโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ.....	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	45
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	47
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน.....	62
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้... ในไมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความนิยมไทย.....	68
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงข้อบ่งเพื่อตรวจสอบความตรงเชิง โครงสร้างของตัวแปรแฟง.....	71
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ไมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความนิยมไทย.....	74
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	85
สรุปผลการวิจัย.....	85
อภิปรายผลการวิจัย.....	87
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	94
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	95
บรรณานุกรม.....	96
ภาคผนวก.....	101
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	102
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ไมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความนิยมไทย ที่ปรับแก้.....	122
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	135

สารบัญตาราง

ตารางที่

	หน้า
1 สรุปทุกภาระงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความนิยมไทย.....	28
2 จำนวนนักเรียนในแต่ละสังกัดของ กรมอาชีวศึกษา.....	45
3 จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละวิทยาลัย.....	46
4 โครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามอิทธิพลของสื่อมวลชน.....	49
5 โครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามค่านิยมของบุคคลารดา หรือผู้ปกครอง.....	51
6 โครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามการอบรมเดี่ยงดู.....	52
7 โครงสร้างเนื้อหาของแบบวัดบุคลิกภาพ.....	53
8 โครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามความนิยมไทย.....	54
9 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามตามคะแนนแบบวัด.....	56
10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามลักษณะต่างๆ.....	63
11 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) ความเบี้ยว ($Skewness$) และความโด่ง ($Kurtosis$) ของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความนิยมไทย.....	65
12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรใน โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความนิยมไทย.....	69
13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความนิยมไทย.....	76
14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของ โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความนิยมไทยที่ปรับแก้.....	80
15 ผลการเปรียบเทียบค่าสถิติของ โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความนิยมไทย ตามสมมติฐานกับ โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความนิยมไทยที่ปรับแก้.....	83

สารบัญภาพ

ภาคที่	หน้า
1 โมเดลสมมติฐานความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความนิยมไทยของนักเรียนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ.....	5
2 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความนิยมไทยของนักเรียนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ.....	31
3 โมเดลการวัด (Measurement Model) และ โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model).....	34
4 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของ โมเดลการวัดอิทธิพลของค่านิยมของบิตามารดา หรือผู้ปกครอง.....	72
5 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของ โมเดลการวัดอิทธิพลของสื่อมวลชน.....	72
6 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของ โมเดลการวัดอิทธิพลของเพื่อน.....	73
7 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของ โมเดลการวัดความนิยมไทย.....	74
8 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความนิยมไทยของนักเรียนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามสมมติฐาน.....	75
9 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความนิยมไทยของนักเรียนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ปรับแก้.....	79